

Analysis of the effects of agricultural events on the livability of urban areas (Case Study: Cherry Festival in Hir Ardabil)

Dariush Jahani¹, Azim Alishaei^{*2} and Ali Mohammadi³

1. Assistant Professor, Department of Geography and Urban Planning, Faculty of Humanities, Payam Noor, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Geography and Urban Planning, Faculty of Humanities, Payam Noor, Tehran, Iran.

3. Master's Degree in Geography and Urban Planning, Faculty of Humanities, Payam Noor University, Rasht, Iran

* Corresponding Author, azim_a746@pnu.ac.ir

Received Date:
18/06/2024

Revise Date:
23/06/2024

Accepted Date:
03/11/2024

Published Date:
19/04/2026

Article Info Abstract

Research Paper
Volume 7, Issue 23, Spring 2026
Pages 176-187

Livability is one of the effective strategies that seek to create an optimal balance between urban and ecological development processes to ensure sustainable environments. Since this type of assessment is useful for managers and planners, and it is examined from different aspects (ecological, physical-social, economic); The present article examines the capabilities of the region in agricultural activity in the city of Hir Ardabil, emphasizing the ecological potential. The method used in this research is descriptive-analytical and applied in terms of type. The statistical population of this research is the household heads of Hir city and the sample size in this research is estimated to be 375 people using Cochran's formula. In order to analyze the livability of Hir city under the influence of the cherry farming event, the one-sample T-test was used, and the path analysis test was used to evaluate its effects. However, according to the obtained results, the agricultural events have not been able to give birth to a desirable livability among the citizens of Hir; Based on the path analysis model, it can be stated that the livability of the city is dependent on agricultural events, and in the meantime, the economic index has been affected by this event more than other indicators.

Keywords: livability, sustainable development, agricultural event, impact analysis, Hir city

Cite this article:

Jahani, D., Alishaei, A.A., & Mohammadi, A. (2026). Analysis of the effects of agricultural events on the livability of urban areas (Case Study: Cherry Festival in Hir Ardabil). *Journal of Economic Geography Research*, 7(23), 176-178.

 <https://doi.org/10.30470/jegr.2024.2032817.1189>

2821-2266 © University of Zanjan.

This is an open access article under the CC BY-NC/4.0/License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Agritourism, as one of the emerging branches of tourism, plays a significant role in strengthening local economies, diversifying rural livelihoods, and enriching socio-cultural interactions between visitors and host communities. Beyond its recreational function, agritourism contributes to sustainable regional development through job creation, enhancement of local identity, preservation of agricultural heritage, and stimulation of rural–urban linkages. According to Bird (2007), the realization of sustainable tourism development depends fundamentally on the active engagement of local communities, as they constitute the core stakeholders who directly experience both the positive and negative consequences of tourism activities. Without the consent, participation, and support of these stakeholders, it is almost impossible for tourism initiatives to achieve long-term sustainability. Therefore, understanding local attitudes, perceptions, and expectations becomes a key prerequisite for effective planning and sustainable management of tourism-driven processes.

In this context, agricultural festivals have increasingly been recognized as place-based events that influence host communities in various economic, social, cultural, and environmental dimensions. The Cherry Festival of Hir city in Ardabil province—one of Iran's distinctive agritourism events—has become a catalyst for attracting tourists, generating seasonal income, and reshaping local spatial dynamics. However, despite its growing popularity, limited empirical research has examined how such agricultural events affect the livability of the urban areas hosting them. Livability, as a multidimensional concept, reflects the extent to which urban environments support the quality of life, wellbeing, and satisfaction of residents. Given the significance of this concept for sustainable urban development, investigating the relationship between agritourism events and urban livability is both timely and necessary. Accordingly, the present study aims to analyze the effects of the Cherry Festival on the livability of Hir

city by evaluating local residents' perceptions through quantitative indicators. The research particularly focuses on how the economic, social, and spatial dimensions of the festival shape urban livability outcomes.

Methodology

This study is applied in purpose and descriptive analytical in method. The research was conducted in the year 1402 (2023–2024) and employs a mixed but predominantly quantitative approach. Data collection was performed through detailed library research to build theoretical foundations and through field-based methods including structured questionnaires and direct observation.

The measurement of indicators follows a subjective evaluation approach, meaning that the opinions and mental perceptions of the residents of Hir were used as the primary source of data. The statistical population consists of the heads of households living within the city boundaries. A probability sampling method, specifically simple random sampling, was used to select respondents. Based on statistical formulas and considering acceptable confidence and error levels, a sample size of 375 household heads was determined and surveyed. The questionnaire evaluated residents' perceptions regarding the economic, social, environmental, and infrastructural effects of the Cherry Festival on the overall livability of the city. Data analysis involved descriptive statistics and inferential tests, including t-tests and path analysis to determine both direct and total effects of various dimensions on urban livability.

Results and discussion

The findings reveal significant differences in the extent to which various indicators have been influenced by the agricultural event. According to the results presented in Table 4, the economic indicators have the highest coefficient ($t = -24.61$), indicating that the economic dimension is perceived as the most affected by the festival. However, the negative value of the coefficient suggests that, despite the influence, residents express dissatisfaction with the broader economic conditions of the city. This implies that while the festival has economic impacts, these

impacts are not sufficient to offset structural economic challenges faced by the local community.

Analysis of employment patterns in Hir city demonstrates that job opportunities are polarized. A segment of residents is employed in formal sectors such as government offices, industrial units, and tourism related services, receiving relatively stable and higher wages. In contrast, a larger group works in the informal sector—especially in small shops, street vending, and seasonal service provision during the festival. Many of these informal workers are migrants from surrounding villages with limited access to formal employment. This duality contributes to class differentiation and reinforces inequalities that influence the perceived livability of the city.

The Cherry Festival, while creating temporary employment and income, seems insufficient in addressing long-term livelihood concerns. Moreover, the festival contributes to seasonal congestion, fluctuations in service demand, and uneven spatial development, which affect residents' satisfaction levels. Despite these issues, the festival remains a critical driver of economic activity and urban vibrancy.

Conclusion

The overall findings indicate that the livability of Hir city is strongly dependent on tourism-related activities and incomes, with the Cherry Festival playing a central role in shaping this dynamic. Among the evaluated dimensions, the economic index exhibits the highest direct (0.715) and total effect (0.874) on urban livability, highlighting the essential role of tourism income and job opportunities in shaping residents' quality of life. However, the negative t value and residents' expressed dissatisfaction suggest that current economic benefits are insufficiently distributed or inadequately sustained throughout the year. Therefore, for the city to improve its livability, it is essential to develop comprehensive written plans focused on strengthening the tourism industry, stabilizing income flows, and ensuring more equitable economic participation. Based on the final path analysis (Table 5), it can be concluded that enhancing the economic, social, and

spatial outcomes of the Cherry Festival—through community participation, improved planning, and sustainable tourism strategies—can substantially improve the livability of Hir city.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

The contribution of the authors in the research has been the same according to the method and the amount of work in different departments.

Conflict of Interest

The authors contributed equally to this work.

Acknowledgments

The authors sincerely express their gratitude to the respected citizens of Hir City and to the officials involved in organizing the Cherry Festival of Hir City.

تحلیل اثرات رویدادهای کشاورزی بر زیست‌پذیری نواحی شهری (مطالعه موردی: جشنواره گیلان شهر هیر اردبیل)

داریوش جهانی^۱، عظیم علی شانی^{۲*} و علی محمدی^۳

۱. استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم انسانی دانشگاه، پیام نور، تهران، ایران.

۲. استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم انسانی دانشگاه، پیام نور، تهران، ایران.

۳. کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده، علوم انسانی دانشگاه پیام نور، رشت، ایران.

تاریخ انتشار:

۱۴۰۵/۰۱/۳۰

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۸/۱۳

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۳/۰۴/۰۳

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۰۳/۲۹

چکیده

اطلاعات مقاله

زیست‌پذیری یکی از راهبردهای مؤثری است که به دنبال ایجاد تعادل بهینه بین فرآیندهای توسعه شهری و اکولوژیک برای اطمینان از محیط‌های پایدار است. از آنجایی که این نوع ارزیابی برای مدیران و برنامه‌ریزان کاربردی است، و از جنبه‌های مختلف (اکولوژیکی، فیزیکی - اجتماعی، اقتصادی) مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ مقاله حاضر با تأکید بر پتانسیل‌های اکولوژیکی به بررسی قابلیت‌های منطقه در فعالیت کشاورزی در شهر هیر اردبیل می‌پردازد. روش به کارگرفته‌شده در این پژوهش توصیفی - تحلیلی و از نظر نوع کاربردی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق سرپرستان خانوار شهر هیر و حجم نمونه در این پژوهش با استفاده از فرمول کوکران ۳۷۵ نفر برآورد شده است. به‌منظور تحلیل زیست‌پذیری شهر هیر تحت تأثیر رویداد کشاورزی گیلان از آزمون T تک نمونه‌ای و به‌منظور ارزیابی اثرات آن از آزمون تحلیل مسیر استفاده شده است. با این وجود طبق نتایج به‌دست‌آمده رویدادهای کشاورزی نتوانسته است موجب زایش زیست‌پذیری مطلوب در بین شهروندان هیر شود؛ چنانکه بر مبنای مدل تحلیل مسیر می‌توان اظهار کرد که زیست‌پذیری شهر وابسته به رویدادهای کشاورزی بوده و در این میان، شاخص اقتصادی بیش از دیگر شاخص‌ها تحت تأثیر این رویداد بوده است.

دوره ۷، شماره ۲۳، بهار ۱۴۰۵
مقاله پژوهشی
صص ۱۷۶-۱۸۷

کلیدواژه‌ها: زیست‌پذیری، توسعه پایدار، رویداد کشاورزی، تحلیل اثرات، شهر هیر.

m.lalepour@maragheh.ac.ir

*نویسنده مسئول:

ارجاع به این مقاله: جهانی، داریوش؛ علی شانی، عظیم؛ و محمدی، علی. (۱۴۰۵). تحلیل اثرات رویدادهای کشاورزی بر زیست‌پذیری نواحی شهری (مطالعه موردی: جشنواره گیلان شهر هیر اردبیل)، فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای اقتصادی، ۷(۲۳)، ۱۷۶-۱۸۷

doi <https://doi.org/10.30470/jegr.2024.2032817.1189>

2821-2266 © University of Zanjan.

This is an open access article under the CC BY-NC/4.0/License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

بیان مسئله

در گذشته، مردم با برگزاری جشنواره‌ها و انجام رویدادها و فعالیتهای مرتبط، فصل‌هایی را که گیاهان شکوفه می‌دهند و میوه می‌دهند جشن می‌گرفتند. این اشکال فعالیت‌های تفریحی و گردشگری همیشه بسیار محبوب بوده‌اند. به عنوان مثال می‌توان به جشنواره‌های شکوفه‌های گیلان که در ژاپن و ایالات متحده (ایالات متحده) برگزار می‌شود، جشنواره گل لاله در هلند، و جشنواره گل نرگس در اتریش اشاره کرد. امروزه مشاهده تغییر رنگ برگ و رشد گیاهان زینتی و چیدن میوه به فعالیت‌های گردشگری جذابی تبدیل شده است. جنبه‌های این صنعت گردشگری کشاورزی تریلیون‌ها دلار ارزش گذاری شده است. در حالی که بازدیدکنندگان روزانه شکوفه‌های گیلان را در پارک یونو در توکیو، ژاپن مشاهده می‌کنند، به صدها هزار نفر می‌رسد. به همین ترتیب، جشنواره ملی گیلان هر ساله از نوامبر تا دسامبر در شهر یانگ در نیو ساوت ولز استرالیا برگزار می‌شود. در چین، تماشای شکوفه‌های هلو سنتی است که بیش از هزار سال به طول انجامیده است. هر سال، جشنواره شکوفه‌های هلو که در منطقه لانگ کوانی، چنگدو برگزار می‌شود، بیش از چهار میلیون بازدیدکننده را به خود جذب می‌کند. در این راستا کارآفرینان کشاورزی در حال تنوع بخشیدن به محصولات خود به توسعه بنگاه‌ها با هدف ارتقای ارزش و درآمد برای بازارهای تخصصی یا خاص و ارائه خدمات یا تجربیاتی برای عموم بازدیدکنندگان خود می‌افزایند. در این راستا جشنواره‌های کشاورزی و رویدادهای تبعی نیز با ارائه فعالیت‌ها و تجربیات مختلف برای بازدیدکنندگان در حوزه منابع کشاورزی، طبیعی و میراثی در حوزه فضای باز فرصت‌های تفریحی، گردشگری و آموزشی ارتقا یافته است (Burr, 2011: 4). اگر توریسم به عنوان الحاق نیازهای بشری باید از نظر پایداری، تناسب، زیباسازی و آسایش مناسب باشد (Kaswanto, 2015: 35). این پیشران علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی می‌تواند ارزش‌های اجتماعی - فرهنگی را در مناطق ارتقا دهد و درآمد اضافی برای کشاورزان به ارمغان بیاورد. همچنین باید در نظر داشت دستیابی به توسعه گردشگری، مشروط به همکاری جوامع محلی است، زیرا جوامع نقش کلیدی در توسعه گردشگری دارند و عنصر اساسی توسعه گردشگری به شمار می‌روند. به عقیده برد (2007)؛ جهت دستیابی به توسعه گردشگری پایدار، مشارکت دادن همه ذی‌نفعان ضروری است؛ چرا که بدون حمایت ذی‌نفعان، توسعه گردشگری به شکل پایدار تقریباً غیرممکن است، بنابر این بررسی و شناخت کامل نگرش‌ها و علائق ذی‌نفعان یک الزام ضروری و احتیاج ناپذیر برای مدیریت پایدار در گردشگری است (برد، 2007، به نقل از رضوانی و همکاران، 1395: 66). شهر هیر نیز با توجه به وجود جاذبه‌های متنوع، از جمله جاذبه‌های طبیعی و باغ‌های پرشمار و جاذبه‌های انسان‌ساخت مهمی چون پل معلق شیشه‌ای یکی از قطب‌های گردشگری استان و کشور در سال‌های اخیر است. با توجه به استقبال گسترده گردشگران از ظرفیت‌های شهر هیر از سال آینده جشنواره گیلان این باغ شهر به صورت ملی برگزار می‌شود. قابلیت زیست پذیری شهر هیر از چند جنبه ضروری به نظر می‌رسد: (۱) شهر هیر به دلیل داشتن جاذبه‌های طبیعی، زمین‌شناسی، فرهنگی و تاریخی یکی از مهم‌ترین مناطق به شمار می‌رود. بنابراین سرمایه‌گذاری در صنایع پایدار مانند گردشگری می‌تواند منجر به بهبود وضعیت زندگی ساکنان شود. (۲) این شهر به دلیل قرار گرفتن در مسیر استان از پتانسیل مناسبی برای توسعه برخوردار است. اما روند مدیریت در این شهر به دلیل عدم شناخت پتانسیل‌ها و امکانات بالقوه و عدم برنامه‌ریزی مناسب نتوانسته است به توسعه‌ای در راستای پایداری شهری و ارتقای زیست‌پذیری منجر شود. (۳) هیر به عنوان یک شهر توریستی به دلیل وجود منابع غنی همواره در معرض بیشترین بهره‌برداری قرار داشته است. در دهه گذشته، بهره‌برداری نادرست از این منابع ارزشمند، اکثر مناطق ساحلی را با وضعیت بحرانی و خطرناک مواجه کرده است. به این ترتیب، فشارها بر آن‌ها از ظرفیت تحمل محیطی آن‌ها فراتر رفته است. افزایش جمعیت، استفاده بی‌رویه از منابع، آلودگی مناطق ساحلی، توسعه فعالیت‌های ناسازگار با محیط زیست و عدم هماهنگی بین فعالیت‌ها از مهم‌ترین دلایل فشار بر این مناطق است. از این رو، مشکلات فوق، زیست‌پذیری ساکنان مناطق را با چالش جدی مواجه کرده است. (۴) هیر یکی از شهرهای پذیرنده مهاجر در ایران محسوب می‌شود. این شهر یکی از شهرهای مهاجرپذیر ایران در دهه اخیر محسوب می‌شود. همچنین پدیده مهاجرت معکوس در سال‌های اخیر در شهرستان اردبیل تشدید شده است. از آنجایی که مهاجرت یکی از عوامل تغییر

جمعیت محسوب می شود، اثرات منفی و مثبت بلندمدت و کوتاه مدت دارد. ساختار اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست محیطی شهر هیر را تغییر داده است. علاوه بر تشدید تغییر کاربری در سال های اخیر به عنوان یکی از پیامدهای پدیده مهاجرت، می توان به موارد زیر به عنوان برخی از مهم ترین پیامدهای آن اشاره کرد: افزایش قیمت زمین و مسکن، دوگانگی فرهنگی و اجتماعی. افزایش جرم و جنایت، تخریب مناظر، بی ثباتی اکولوژیکی و ساخت و سازهای بی رویه. بنابراین تداوم عوامل فوق هشدار برای کاهش زیست پذیری شهر هیر است. بنابر این سوال تحقیق بر این امر استوار است که پیامدهای مکانی - فضایی جشنواره گیلان شهر هیر اردبیل در کدامیک از ابعاد زیست پذیری شهر هیر تاثیر گذاشته است؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

گردشگری کشاورزی به محدوده مزرعه ای اطلاق می شود که خدمات گردشگری کشاورزی ارائه می کند، چشم انداز طبیعی آن و چشم انداز وسعتی که حاصل فعالیت های انسانی است. این شامل معماری، چشم انداز مزرعه و مناظر تشکیل شده توسط فعالیت های تولیدی است. همچنین توسط هوا و کیفیت آن تشکیل می شود. فعالیت گردشگری کشاورزی دوست دارد فضای آن بسیار جذاب باشد (Sznajder et al, 2015: 3). معیار ارزیابی فضای گردشگری کشاورزی از شش عامل تعیین کننده ارزش فضای گردشگری کشاورزی تشکیل شده است. تنوع فضای توریستی کشاورزی به کیفیت های بیوفیزیکی (از جمله آب و هوا، روابط آبی، مجسمه سازی زمین، ساختار زمین شناسی، دنیای حیوانات و پوشش گیاهی) و کیفیت های انسانی بستگی دارد. فعالیت های گردشگری کشاورزی نیز در انواع مختلف مناطق حفاظت شده در جهان توسعه می یابد، یعنی مکان هایی که به دلیل ارزش های مختلف زیست محیطی، فرهنگی و یا سایر ارزش هایشان از حفاظت برخوردار هستند. مدیریت یک فضای توریستی گردشگری پسند برای توسعه فعالیت گردشگری کشاورزی بسیار مهم است.

جدول ۱. مفاهیم توسعه گردشگری کشاورزی در کشورهای منتخب.

کشورها	تنوع مفاهیم
کشورهای اروپایی	توسعه هتل های خانوادگی کوچک در استان های محلی
کشورهای گرمسیری (سرلانکا)	مراکز بزرگ توریستی خصوصی با تمرکز بر استفاده از منابع گردشگری روستایی در صنعت گردشگری فعالیت می کنند
کشورهای گرمسیری (مالزی)	ایجاد پارک های کشاورزی که عمدتاً سازمان های دولتی ترویج کشاورزی ملی و ایجاد درآمد گردشگری هستند.

ماخذ: (Evgrafova ET AL, 2019: 2)

خدمات مشتری باید بخشی جدایی ناپذیر از برنامه ریزی تجارت کشاورزی باشد و شامل آموزش کارکنان برای تعامل با مشتریان به شیوه ای مناسب است که تجربه ایمن و با کیفیت را برای مشتریان تضمین می کند. خدمات با کیفیت به مشتریان اطمینان می دهد که مشتریان بازخواهند گشت و به سایر مشتریان بالقوه درباره تجارت کشاورزی، بازاریابی شفاهی عالی اطلاع خواهند داد. مزرعه یا دامداری باید ظرفیت کافی (کارکنان و زیرساخت ها) را برای ارائه خدمات اولیه مانند پارکینگ، حمل و نقل، علامت گذاری و کمک به مشتریان داشته باشد و به منظور حفظ یک تجارت ایمن و مشتری پسند، ارائه خدمات و امکاناتی مانند سرویس های بهداشتی. . اموال و تاسیسات نیاز به نگهداری و منطبق با قوانین منطقه بندی، بهداشتی و زیست محیطی دارند و توسعه مدیریت ریسک نیز مفید است (Burr, 2011: 2).

جدول ۲. پیشینه تحقیق

نام نویسنده	موضوع	اهداف/نتایج
و میکائیل رومان ^۱ همکاران (۲۰۲۰)	وآوری در گردشگری با هدف مطالعه اثرات نوآوری در گردشگری و تاثیر آن در توسعه کشاورزی و رقابت در بین مزارع کشاورزی	توسعه خدمات گردشگری چهره مناطق را تغییر داده و باعث افزایش درآمد کشاورز و خانواده می شود. همچنین باعث توسعه شاخه های مربوط به گردشگری، به ویژه خدمات، بازرگانی، سرو غذا، صنایع دستی سنتی و غیره شده و گردشگری خلاقیت ساکنان مناطق را برانگیخته و موجب توسعه کشاورزی می شود.
و وینچکوویک و براسی ^۲ (۲۰۱۷)	توسعه روستایی و اگروتوریسم	برخی از محلات آغشته به سنتها، آداب و رسوم و میراث فرهنگی و تاریخی در پیوند با گردشگری، انواع خاصی از جاذبه های گردشگری (قومی، خانه ها، رستوران ها) هستند. این وظیفه جامعه محلی است که برای استفاده از اقدامات حمایتی و پارانه ها، استراتژی های توسعه و طرح های جامع را شناسایی، آغاز کرده و فعالانه درگیر آن شوند.
و همکاران بازی و (۱۳۹۸)	طراحی مدل مدیریت گردشگری قومی در ایران	شرایط علی که موجب شکل گیری و گسترش گردشگری قومی در ایران می گردد شامل: ۱- مسایل اقتصادی از جمله کسب و کار، ایجاد اشتغال، رونق و شکوفایی، بهره برداری از گردشگری بر پایه جوامع محلی، مکمل معیشت و افزایش سطح درآمد ۲- فرار از زندگی روزمره از جمله برگشت به گذشته و گرایش به زندگی سنتی، حس تجارب متفاوت گردشگر، گذر از مدرنیته به سمت پست مدرنیته ۳- تقاضا برای گردشگری قومی شناسایی و طبقه بندی می گردد
و اسماعیلی زاده همکاران	سنجش رفتار مشارکتی جامعه محلی در توسعه گردشگری کشاورزی (مطالعه موردی شهر سی سخت)	آگاهی جامعه محلی نسبت به توسعه گردشگری کشاورزی نیز در وضعیت خوبی قرار دارد. همچنین برای ارتقاء آگاهی و تقویت هر چه بیشتر مشارکت جامعه محلی، حفظ ماهیت اصیل و سنتی کشاورزی در منطقه، برگزاری کلاسهای آموزش گردشگری کشاورزی، مشارکت در برنامه ریزی گردشگری کشاورزی و مشارکت در سرمایه گذاری اقتصادی گردشگری را خواستار شده اند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر نوع کاربردی و به لحاظ روش، توصیفی-تحلیلی است. با این رویکرد پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و به لحاظ قلمرو زمانی مقطعی حاضر (۱۴۰۲)^۳ است. گردآوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش از طریق مطالعات دقیق کتابخانه ای (استفاده از اسناد و مدارک) به منظور فراهم ساختن مبانی تئوریک و در چارچوب روش کمی بر تکنیک پیمایش (مشاهده مستقیم، پرسشنامه بسته) استوار است. نحوه سنجش و اندازه گیری این نماگرها رویکرد ذهنی و منبعث از ذهن افراد زیسته شده در شهر هیر با استفاده از ابزار پرسشنامه ساختار یافته می باشد. جامعه آماری این پژوهش، شامل سرپرستان خانواری است که در شهر هیر زندگی می کنند. روش نمونه گیری در این پژوهش از نوع نمونه گیری احتمالی^۴ و مبتنی بر روش نمونه گیری تصادفی ساده^۵ بوده است. (درگاه ملی آمار، ۱۳۹۵)، بر اساس فرمول کوکران و مقدار خطای (d=۰/۰۵)؛ حجم نمونه به دست آمده برابر با ۳۷۵ نمونه (سرپرست خانوار) بوده است:

$$n = \frac{\frac{Z^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{Z^2 pq}{d^2} - 1 \right)}$$

به منظور تحلیل زیست پذیری شهر هیر تحت تأثیر صنعت رویداد کشاورزی گیلان از آزمون T تک نمونه ای و به منظور ارزیابی اثرات رویداد کشاورزی بر زیست پذیری شهر هیر از آزمون تحلیل مسیر استفاده شده است. چنانکه ابتدا با استفاده از آزمون تک نمونه ای t، وضعیت شاخص های زیست پذیری تحت تأثیر رویداد کشاورزی و میزان تعمیم پذیری نتایج تحلیل به کل جامعه آماری مورد بررسی قرار گرفت. آزمون تک نمونه ای T، نوعی آزمون پارامتریک است و برای تعمیم نتایج حاصل از آراء نمونه آماری به جامعه آماری استفاده

1. Michał Roman
2. Veljkovic & Brocic
3. Cross sectional
4. Probability Sampling
5. Simple Random Sampling

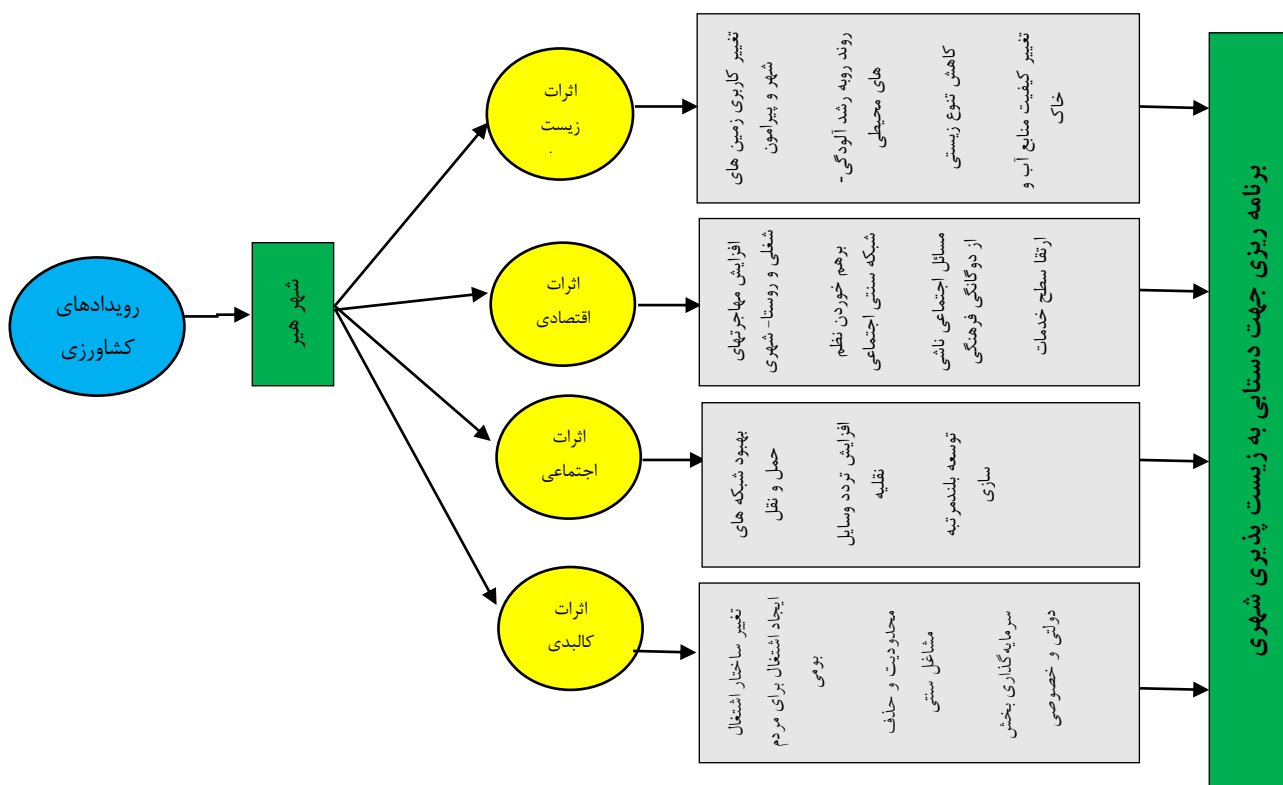
می‌شود و در آن از یک توزیع نزدیک به نرمال به عنوان آمار آزمون استفاده می‌شود؛ نمره میانگین در این آزمون ۳ در نظر گرفته شده است و وزن مولفه‌های پرسشنامه براساس آن سنجیده می‌شود. همچنین به فراخور نیاز از نرم افزار SPSS استفاده شده است. شاخصه‌های منتخب تحقیق به شرح جدول شماره (۳) می‌باشد:

جدول ۳. نماگرهای زیست پذیری

بعد	شاخص عمده	نماگر
اقتصادی	فعالیت و اشتغال	۱- میزان فرصت‌های شغلی ایجادشده برای جامعه محلی ۲-میزان دستیابی برابر جامعه محلی و مهاجران به فرصت‌های شغلی ۳- میزان استخدام ساکنان محلی ۴- میزان تنوع ایجادشده در فرصت‌های شغلی ۵- میزان فرصت‌های شغلی ایجادشده برای جوانان ۶- میزان فرصت‌های شغلی ایجادشده برای زنان ۷- میزان امنیت شغلی جامعه محلی در بخش‌های گردشگری ۸- میزان ایجاد رضایت در شهروندان از اشتغال ۹- میزان استمرار و گسترش در فعالیت‌های کشاورزی ۱۰- میزان فرصت‌های شغلی سنتی ایجاد شده برای افراد محلی
	درآمد و توزیع	۱- میزان افزایش درآمد جامعه محلی ۲- میزان ایجاد درآمد برابر برای جامعه محلی ۳- میزان رضایت ایجادشده جامعه محلی از درآمد اشتغال در بخش‌های گردشگری ۴- میزان ثبات درآمدی ۵- میزان درآمد کسبه محلی شهر ۶- افزایش تورم و گسترش شکاف بین فقیر و غنی
	هزینه زندگی	۱- میزان قیمت زمین‌های مسکونی ۲- میزان توانایی خانوارها در تهیه مسکن موردنیاز اعضا خانوار ۳- میزان قدرت خرید جامعه محلی ۴- میزان هزینه‌های مسکن اجاره‌ای ناشی از حضور مهاجران ۵- میزان هزینه‌های کالاها و خدمات ناشی از حضور مهاجران ۶- میزان هزینه زندگی تحت تأثیر توسعه صنعت گردشگری
	سرمایه‌گذاری	۱- میزان سرمایه‌گذاری بخش صنعت در زمینه خدمات رفاهی ۲- میزان سرمایه‌گذاری در زمینه تأسیسات زیربنایی شهر و پس‌کرانه ۳- میزان سرمایه‌گذاری در زمینه خدمات آموزشی ۴- سرمایه‌گذاری افراد بومی در زمینه بخش مسکن اجاره‌ای ۵- میزان سرمایه‌گذاری بومیان در زمینه تأمین کالاها و خدمات موردنیاز
	توسعه امکانات و خدمات	۱- میزان بهبود و توسعه امکانات و خدمات آموزشی ۲- میزان بهبود و توسعه شبکه‌های ارتباطی ۳- میزان بهبود و توسعه امکانات و خدمات ورزشی ۴- میزان بهبود و توسعه خدمات بهداشتی درمانی ۵- میزان افزایش امکانات و خدمات تفریحی- مائک‌ها و فضاهای سبز شهری ۶- میزان گسترش امکانات رفاهی برای جامعه محلی ۷- میزان روند ارتقا خدمات شهری
اجتماعی-فرهنگی	افزایش آگاهی جامعه محلی	۱- میزان افزایش سطح آگاهی در ساکنان محلی نسبت به اهمیت محیط زندگی خود ۲- میزان افزایش سطح آگاهی و حساسیت مسئولان نسبت به اهمیت منابع طبیعی ۳- میزان مشارکت افراد محلی در سازمان‌های مردم‌نهاد زیست‌محیطی
	مشارکت و همبستگی	۱- افزایش همبستگی اجتماعی ساکنان محلی ۲- تقویت توان نهادهای محلی موجود ۳- افزایش مشارکت ساکنان محلی در توسعه شهر ۴- تعامل بین جامعه محلی و مهاجران ۵- افزایش حس خصومت و دشمنی نسبت به مهاجران
	رضایت جامعه محلی	۱- میزان رضایت جامعه محلی از توسعه گردشگری ۲- میزان رضایت جامعه محلی از دسترسی به امکانات و خدمات با توجه به توسعه گردشگری ۳- میزان تقویت روحیه تعلق مکانی
	فرهنگ و سنن	۱- میزان حفظ و احیای آداب و رسوم سنتی جامعه محلی ۲- میزان تعرض فرهنگی بین خرده‌فرهنگ‌ها و جامعه محلی ۳- میزان الگوبرداری ساکنان محلی از رفتار و منش مهاجران ۴- میزان ایجاد مدگرایی و از بین رفتن سنت‌های فرهنگی بومی ۵- میزان فرصت‌های ایجادشده یادگیری اجتماعی و فرهنگی یرون حوزه‌ای
	امنیت و رفاه اجتماعی	۱- میزان افزایش جرم و جنایت ۲- میزان افزایش مزاحمت‌های روزانه ۳- میزان افزایش ترافیک و وسایل نقلیه ۴- میزان ازدحام و شلوغی در نتیجه توسعه گردشگری ۵- میزان بروز ناهنجاری‌های اجتماعی (اعتیاد، الکلیسم، فساد و فحشا) ۶- افزایش رعایت حقوق کار ۷- گسترش امنیت و ضوابط و قوانین در بین مردم

بعد	شاخص عمده	نماگر
منابع سرزمین	۱- میزان کاهش منابع آب آشامیدنی ۲- میزان کاهش و از بین رفتن زمین‌های کشاورزی به دلیل ایجاد تأسیسات گردشگری ۳- میزان تخریب منابع طبیعی و در نتیجه توسعه‌ی ساخت‌وسازهای گردشگری ۴- میزان تغییر کاربری زمین‌های شهر و پیرامون ۵- میزان تخریب چشم‌اندازهای طبیعی	
زیست‌محیطی	کنترل آلودگی	۱- ایجاد شبکه فاضلاب ۳- میزان جلوگیری از تخلیه زباله‌های شهری درون خاک و نواحی زراعی ۴- میزان نصب دستگاه‌های جذب ذرات معلق تولیدی ۵- تعیین ضوابط مناسب برای منابع عمده آلاینده
آگاهی‌های زیست‌محیطی	۱- پای بندی به ضوابط محیط زیستی آلاینده ها ۲- میزان توجه مدیران صنایع و نهادهای محلی نسبت به حفاظت از محیط‌زیست شهر ۳- میزان توجه ساکنان محلی در حفاظت از محیط‌زیست ۴- میزان توجه و برنامه‌ریزی مدیران صنایع در راستای دفن مناسب مواد زائد	
کالبدی	مسکن و بافت شهری	۱- ایجاد و توسعه‌ی مسکن امن و مقاوم شهری ۲- روند گسترش فعالیت‌های عمرانی شهری ۳- روند بهسازی و تحول بافت کالبدی ۵- ایجاد دوگانگی در بافت کالبدی شهر

مأخذ: ایمانی و همکاران، ۱۳۹۶؛ بذرافشان و سامانی، ۱۳۹۸؛ جمعه پور و حیدری، ۱۳۹۵؛ شعبانی، ۱۳۹۵؛ ضیایی، ۱۳۸۹؛ ضیاءآبادی و همکاران، ۱۳۹۸؛ عزتی، ۱۳۹۸؛ علی الحسینی و همکاران، ۱۳۹۸؛ ربیعی و شریعت منش، ۱۳۹۹؛ رضایی پندری، ۱۳۹۵؛ رضوانی و همکاران، ۱۳۹۵؛ Ramona, 2019؛ Liu, 2016؛ Awasthi, 2013

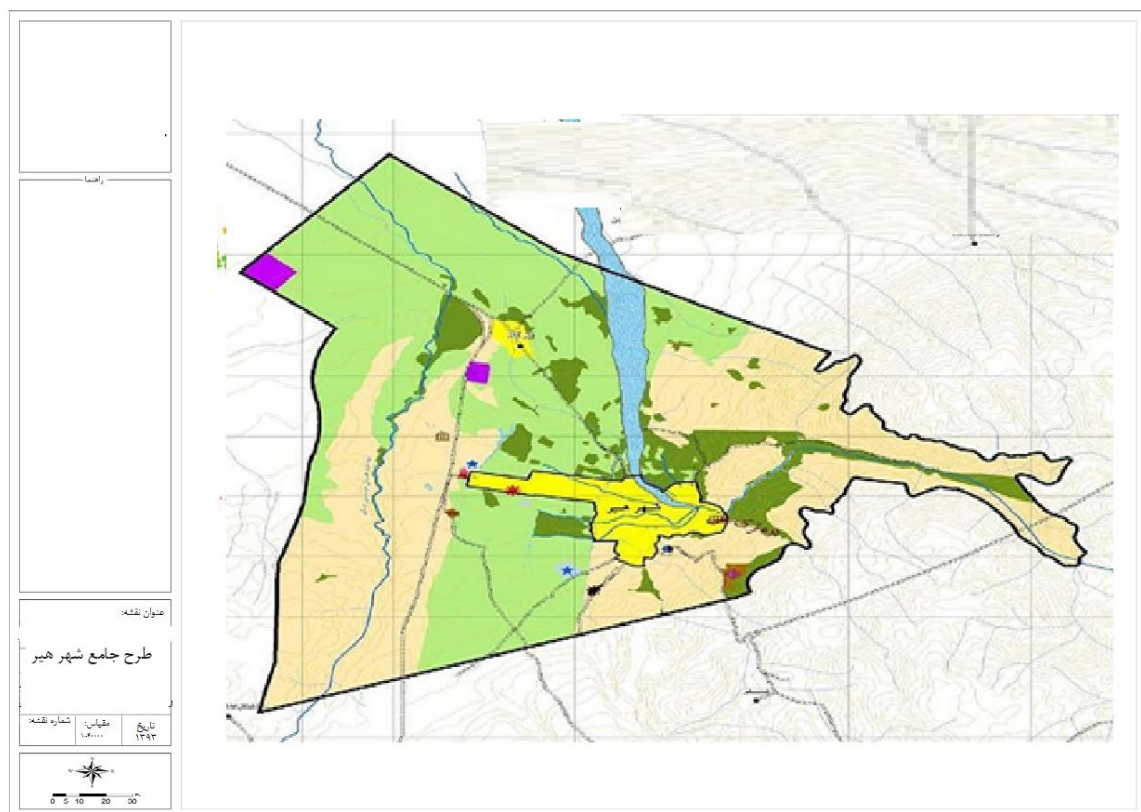

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق، ۱۴۰۳

معرفی محدوده مورد مطالعه

شهر هیر واقع در جنوب شهرستان اردبیل یکی از مهمترین مقاصد گردشگری استان اردبیل است که مورد توجه بسیاری از گردشگران بوده و دارای جاذبه های متنوع طبیعی و انسانساخت است. شهر تاریخی و کهن هیر در منطقه فولادلو و در جنوب شرقی شهرستان اردبیل واقع شده است و و از سه دهستان فولادلوی شمالی، فولادلوی جنوبی و هیر تشکیل گردیده است. این شهر بیش از

۲۴ هزار نفر جمعیت دارد و شهری کهن و تاریخی است. بافت کهن و مرکزی این شهر از نظر شهرسازی در زمره یکی از زیباترین بافت‌های شهری در سطح کشور قرار دارد. لازم به ذکر است رودخانه هیر چایی و باغات میوه در قسمت شمالی و غربی شهر قرار گرفته است و چشمه‌هایی مثل شرف گوزسی، میرحامید گوزسی، خوللی گوزسی، عظیم بلاغی، صادخ گوزسی و از طرفی چشم‌اندازهای زیبا مانند باباکتیل، بویوک میل، خرده میل، دربند، نئور دریاچسی، ساری دره، سولی دره، خواللی باغلاری، قلعه، کاظمی باغی، قز آغاجی، پاشا باغی و داش سهنگلو بر زیبایی‌های این شهر اضافه کرده است. هیر از چهارصد سال پیش جزو والی متعلق به شیخ صفی الدین اردبیلی عارف وجد بزرگ شاهان صفوی بوده است که هنوز هم برخی از نوادگان شیخ صفی به نام فامیل صفوی در مرکز شهر ساکن و در ملک موروثی مشغول زراعت می‌باشند که طبق اسناد و مدارک چند نفر از اجداد آنان به مقام متولی گری موقوفات شیخ مفتخر شده‌اند در این ادوار خانقاه فولادلو فعلی مرکز عبادت درویش و اهل تصوف بوده که در حال حاضر در چهار کیلومتری شهر هیر قرار داشته و بقعه متبرکه آن هنوز باقی است.

شکل ۲. موقعیت شهر هیر در اردبیل (مهندسین مشاور نقش محیط، ۱۳۸۹: ۴)

یافته‌ها و بحث

طبق جدول شماره سه، جامعه آماری به لحاظ سنی از بین گروه (سرپرستان خانوار) شهر هیر در رده سنی ۲۰ تا ۶۰ سال انتخاب گردید. که به لحاظ سنی با وجود تنوع در رده‌های مختلف، اعتبار پرسشنامه و جامعه آماری قابل تأیید می‌باشد. تنها یک‌سوم مصاحبه‌شوندگان را بانوان تشکیل دادند. براساس نتایج جدول شماره سه میزان مشارکت زنان در پاسخگویی، ۳۴ درصد (۱۲۸ نفر) و میزان مشارکت مردان ۶۶ درصد (۲۴۷) بوده است. از بین این جامعه آماری بیش از ۹۲ درصد نمونه‌های آماری (۳۴۴ نفر)، سواد دانشگاهی داشتند. طبق نتایج جدول سه، ۳۵ درصد (۱۳۱ نفر) از نمونه‌های آماری، شغل خود را در ردیف مشاغل کارمندی عنوان کردند. ۱۲ درصد نیز شغل خود را کارگر اعلام کردند. همچنین، ۲۸ درصد شغل آزاد داشتند. این گروه متعلق به تجار، کسبه بازاری و ... بودند و با توجه به اینکه شغل آن‌ها در نزدیکی محل زندگی‌شان بود، در دسترسی بیشتری قرار داشتند، و ۲۵ درصد نیز در ردیف

تحلیل اثرات رویدادهای کشاورزی/جهانی و همکاران

مشاغل «سایر» قرار داشت. این گروه شامل افراد بیکار، دانشجو و همچنین زنان خانه‌دار و افرادی که علاقه به اعلام شغل خود نداشتند، این گزینه را انتخاب کرده بودند.

جدول ۴. ویژگی‌های توصیفی پاسخگویان

سن	تعداد	درصد	تحصیلات	تعداد	درصد
۲۰ تا ۳۰	۷۱	۱۹	زیر دیپلم	۳۱	۸
۳۱-۴۰	۱۲۷	۳۴	دیپلم و فوق دیپلم	۵۴	۱۴
۴۱-۵۰	۹۸	۲۶	لیسانس	۱۳۴	۳۵
> ۵۰	۷۹	۲۱	فوق لیسانس	۱۲۳	۳۳
جمع	۳۷۵	۱۰۰٪	دکتری	۳۳	۹
جنس	تعداد	درصد	جمع	۳۷۵	۱۰۰٪
مرد	۲۴۷	۶۶	وضعیت شغل	تعداد	درصد
			کارمند	۱۳۱	۳۵
			کارگر	۴۵	۱۲
			آزاد	۱۰۵	۲۸
زن	۱۲۸	۳۴	سایر	۹۴	۲۵
جمع	۳۷۵	۱۰۰٪	جمع	۳۷۵	۱۰۰

مأخذ: یافته‌های میدانی نگارنده، ۱۴۰۲

طبق نتایج جدول چهار، شاخص‌های اقتصادی با امتیاز ($t = -24.61$) بیشترین ضریب را کسب کرده است. با توجه به اتفاق نظر جامعه آماری با کمترین واریانس و اختلاف نظر، بعد اقتصادی، بیش از دیگر شاخص‌ها تحت تأثیر عملکرد رویداد کشاورزی، قرار داشته است. این ضریب منفی است و نشان می‌دهد که به واسطه نارضایتی مردم از وضع اقتصادی، امتیازات بسیار کمی به شاخص‌های اقتصادی داده‌اند. با بررسی مشاغل موجود در شهر هیر می‌توان گفت در زمینه اشتغال و فرصت‌های شغلی قسمتی در بخش رسمی شهری مانند، ادارات و بنگاه‌های دولتی و صنایع مرتبط با صنعت گردشگری اشتغال داشتند که بیشتر کارمندان این گروه از لحاظ هزینه‌های پرداختی و دستمزد در سطح بالایی قرار داشتند. گروه دوم در بخش غیررسمی شهری مانند، مغازه‌ها و دستفروش‌ها به تولید و مبادله کالا و خدمات می‌پرداختند و اکثراً مهاجران نواحی و روستاهای اطراف بودند که نمی‌توانستند کار اداری بکنند. این امر منجر به شکاف و تولید طبقه و تحول در ساختار طبقاتی در زیست پذیری شهر هیر شده است. به عبارتی تا قبل از ورود صنعت گردشگری عمدتاً مردم این نواحی به دو دسته خوانین، حکام و زمینداران از یکسو و سایر مردم به عنوان طبقه فرودست تقسیم می‌شدند، اما ورود صنعت گردشگری و تغییرات ایجاد شده موجبات طبقاتی شدن زیست پذیری شهر هیر را به نفع اقلیت و اغلب غیر بومی سبب شده است. از آنجا که وضعیت زیست پذیری شاخص اقتصادی نشان‌دهنده هفت فاکتور قدرت خرید کم، فرصت شغلی ناچیز برای اقشار کم درآمد، فاصله طبقاتی زیاد، قدرت خرید پایین جامعه محلی، توانایی تهیه مسکن، دسترسی به منابع مالی، فرصت شغلی زنان است. لذا این صنعت، در وهله اول باید با ارتقاء زیرساخت‌های اقتصادی شهر، زیست پذیری شهر هیر را بهبود بخشند و جامعه آماری نیز به این امر اذعان دارند.

در بعد اجتماعی با امتیاز ($t = -20.52$) شاخص (گرایش به استفاده از کالاهای و وسایل مصرفی بر اثر گسترش مشاغل مربوط به بخش گردشگری) با میانگین $2/7$ توانسته بیشترین رضایت‌مندی را در شهر کسب کند. این رویه نشان می‌دهد که صنعت گردشگری به علت جذب مهاجران از دیگر نقاط استان و کشور و برهم زدن ساختار اجتماعی - اقتصادی و هویت شهر، تحولات نامناسبی در ساختارهای اجتماعی به‌ویژه در میزان گرایش به کالاهای مصرفی ایجاد کرده است و به نوعی می‌توان گفت که عامل تعیین‌کننده سطح زیست پذیری شهر هیر صنعت گردشگری بوده است. تا قبل از ورود صنعت گردشگری و افزایش جمعیت، ساکنین این نواحی دارای اقتصاد معیشتی بودند، اما پس از ورود صنعت گردشگری مغازه‌ها، و فروشگاه‌های متعدد با کالاهای لوکس و مصرفی ارائه می‌شد. ایجاد

فروشگاه‌های مصرفی و مجهز در این نواحی و وارد کردن کالاهای لوکس ذائقه‌ی خرید ساکنین این نواحی را تغییر داد. اقتصاد تولیدی با ورود کالاهای روز تجاری در فروشگاه‌ها به تغییر الگوی مصرفی ساکنان و رواج اقتصاد مصرفی منجر شد. تغییر الگوی مصرف جامعه و بهتر شدن نسبی سطح زندگی مردم در این نواحی، بعد از ورود صنعت گردشگری به تدریج باعث افزایش سطح انتظارات مردم از زندگی شده است.

شاخص‌های کالبدی نشان دادند که، مؤلفه فعالیت‌های مربوط به صنعت گردشگری در روند بهسازی و تحول شهر کالبدی مؤثر بوده است، چنانکه با شروع فعالیت‌های صنعت گردشگری در این نواحی مجموعه‌ای از پروژه‌های شهری در حوزه اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی، و فرهنگی در این شهر بوجود آمد، این پروژه‌ها در جذب فرصت شغلی و نیز وضعیت معیشت مردم تأثیر مستقیمی داشته است. از یکسو برای اجرای این پروژه‌ها نیاز به کارگران متعددی بود و از سوی دیگر با اجرای این پروژه‌های عمرانی و ساختمان‌های اداری اثرات آن در زندگی اجتماعی ساکنین نمود بیشتری پیدا کرد. موقعیت و فرصت‌های جدید در این شهرها سبب شد تا در بخش اقتصاد مشاغل جدید و مرتبط با صنعت گردشگری و تأسیسات آن و نهادهای اداری شکل گیرد.

جدول ۵. وضعیت شاخص‌های زیست پذیری تحت تأثیر رویداد کشاورزی گیلان با آزمون تک نمونه‌ای T

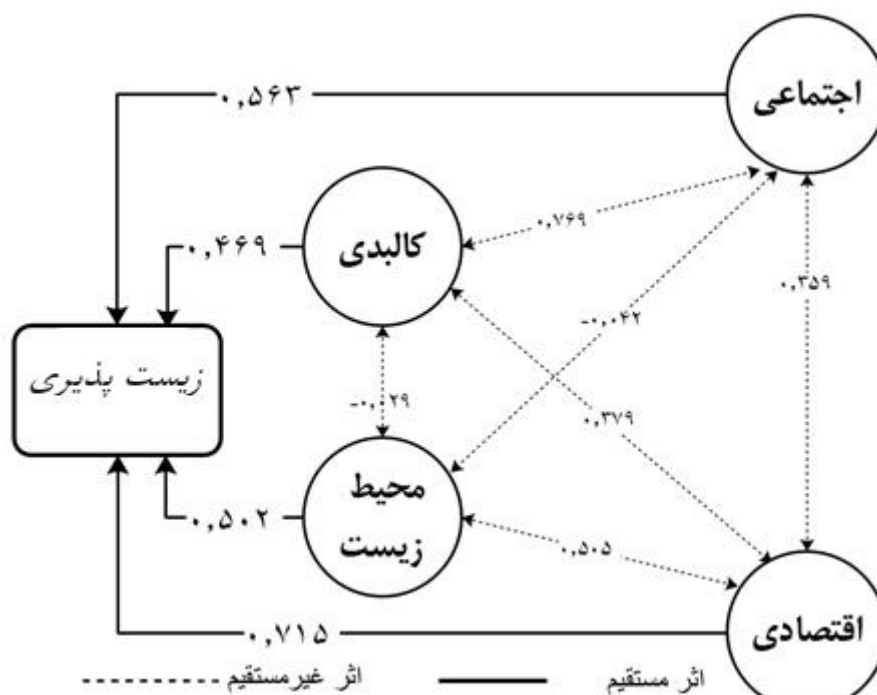
ارزش تست = ۳								
شاخص	میانگین	انحراف معیار	تی	درجه آزادی	طح معناداری آزمون T مستقل در تحلیل‌های دو دنباله‌ای	تفاوت میانگین	دامنه بیشترین و کمترین فاصله اطمینان ۹۵٪ برای اختلاف بین دو متغیر	
اجتماعی	۲/۵۷۰	۰/۴۶	۲۰/۵۲	۳۷۵	۰	۱/۵۷	۱/۵۲	۱/۶۲
کالبدی	۲/۵۲۷	۰/۴۹	۲۱/۷-	۳۷۵	۰	۱/۵۳	۱/۴۸	۱/۵۸
اقتصادی	۲/۵۶۷	۰/۳۴	۲۴/۶۱	۳۷۵	۰	۱/۵۷	۱/۵۳	۱/۶۰
زیست محیطی	۲/۶۲۲	۰/۳۶	۲۰/۸-	۳۷۵	۰	۱/۶۲	۱/۵۹	۱/۶۶
مجموع (زیست پذیری شهر هیر)	۲/۵۷۲	۰/۳۰	۳۰/۰-	۳۷۵	۰	۱/۵۷	۱/۵۴	۱/۶۰

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲

برای تشخیص رابطه علی بین متغیرهای مستقل و تابع از روش تحلیل مسیر استفاده می‌شود و در آن، از طریق تحلیل رگرسیونی و تحلیل بتای استاندارد آماره‌ها (β)، میزان و نوع تأثیر ابعاد مختلف به واسطه رویداد کشاورزی گیلان بر زیست پذیری شهر هیر تحلیل می‌شود، و نتایج تحقیق نیز به صورت اثر مستقیم، اثر غیرمستقیم، اثر کل ارائه می‌شود. در شهر هیر، طبق نتایج جدول پنج و براساس مدل تحلیل مسیر می‌توان اظهار کرد که زیست پذیری شهر هیر شهر وابسته به صنایع و درآمدهای گردشگری بوده است و در این میان، شاخص اقتصادی بیش از دیگر شاخص‌ها (اثر کل ۰/۸۷۴ و اثر مستقیم ۰/۷۱۵)، تحت تأثیر صنعت گردشگری است. لذا به نظر می‌رسد برای برنامه‌ریزی اقتصادی جهت ارتقاء زیست پذیری شهر هیر باید در زمینه‌ی صنعت گردشگری و نحوه مدیریت جریان‌های سرمایه آن برنامه‌ریزی مدونی صورت پذیرد. لذا بر مبنای بررسی نهایی جدول پنج مبنی بر نحوه تأثیرگذاری صنعت گردشگری بر زیست پذیری شهر هیر نشان داد که شاخص اقتصادی بیشترین اثر مستقیم و اثر کل را بر زیست پذیری شهر هیر داشته است.

جدول ۶. اثر کل و اثر مستقیم مؤلفه‌ها بر زیست پذیری شهر هیر با تحلیل مسیر

ابعاد	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
اجتماعی	۰/۵۶۳	۰/۲۰۵	۰/۷۶۸
اقتصادی	۰/۷۱۵	۰/۵۹۱	۰/۷۴۸
کالبدی	۰/۴۶۹	۰/۳۱۳	۰/۷۸۲
زیست محیطی	۰/۵۰۲	۰/۰۲۳-	۰/۴۷۹

شکل ۳. روابط متغیرهای تحقیق با تحلیل مسیر. منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۳

نتیجه‌گیری

صنعت گردشگری، در جوامع محلی مانند یک کاتالیزور بسیار قوی، تغییرات بسیاری در ساختار اکولوژیکی مناطق دارای گردشگری کشاورزی گیلان، روابط اقتصادی-اجتماعی، شیوه معیشت و سبک زندگی مردم را رقم زده است. در کل می‌توان گفت که کشورهای درحال توسعه با اقتصاد تک‌محصولی به‌ویژه ایران، زیست پذیری شهر هیر وابستگی زیادی به مدیریت اقتصادی و نوسانات تولید محصول خاص دارد. لذا بررسی نقش اقتصاد تک‌محصولی در تحولات زیست پذیری شهر هیر اهمیت بسزایی دارد. بررسی یافته‌های پژوهش نشان داد که شاخص اقتصادی با میانگین ۲,۵۶۷ و امتیاز (۲۴,۶۱) $t =$ بیش از دیگر شاخص‌ها، تحت تأثیر صنعت گردشگری بر زیست پذیری ساکنین موثر بوده است و این تأثیر نیز منفی و رو به افول بوده است. این نتیجه پژوهش منطبق بر نتایج مطالعات پیشین است که عوامل متعددی در زیست پذیری شهر تأثیر دارد که مهم‌ترین آن عوامل اقتصادی هستند. به‌طور کلی از نظر برخی پژوهشگران داخلی، صنایع گردشگری موجب تورم و افزایش هزینه زندگی و از دست رفتن اقتصاد سنتی؛ شکاف طبقاتی ناشی از شاغل بودن در صنعت گردشگری؛ آلودگی هوا؛ و توسعه نامتوازن شهر می‌گردد. علاوه بر آن، آزمون تحلیل مسیر نیز نشان داد که شاخص اقتصادی با بیشترین اثر کل ۰,۸۷۴ و اثر مستقیم ۰,۷۱۵، تأثیر زیادی بر زیست پذیری شهر هیر داشته است؛ گرچه این میزان تأثیر منفی بوده است و زیست پذیری شهر بهتر نشده است. بنابراین می‌توان گفت که به‌واسطه رویداد کشاورزی در شهر هیر، زیرساخت‌های اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی شهر، تحولاتی را به خود دیده‌اند که این تحولات از نظر ساکنین شهر، مطلوب نبوده و زیست پذیری شهر هیر آن‌ها را بهتر نکرده است. با توجه به تحلیل یافته‌های حاصل از انجام این پژوهش به‌منظور بهبود شاخص‌های زیست پذیری شهر هیر و حرکت به سمت عدالت محوری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های صنعت گردشگری در راستای زیست پذیری شهر هیر، پیشنهادهایی در جهت توسعه و ساماندهی و بهبود زیست پذیری شهر هیر ارائه شده است. مهم‌ترین پیشنهادهای راهبردی عبارتند از:

اولویت‌بندی نیاز ساکنان و مهاجرین به منطقه (برای بهبود وضعیت اجتماعی این منطقه لازم است نیازهای ساکنان در سه طیف فوری (نیازمند فراهم‌آوری سریع نیاز) - ایستاد (ادامه همین وضعیت برای آینده) - در آینده نزدیک) تامین نیازهای که کمتر مردمان

منطقه به آن نیاز دارند) مورد توجه قرار گیرند.

-شناسایی و دخیل سازی ذینفعان اصلی در سیاست‌های منطقه و تحلیل و بررسی توان رقابتی- بسیج سازی و همگرایی آن‌ها در اجرای برنامه‌های اجتماعی.

- بهره‌گیری از رویکردهای آینده‌نگاری در سیاست‌گذاری در فرایند تولید فضای اجتماعی تا با مشخص‌سازی چشم‌انداز وظایف و عملکرد هرکدام از نهادها مشخص شود و از موازی کاری و دوباره‌کاری جلوگیری شود.

- برگزاری سمینارها و نشست‌های شناخت اگروتوریسم و توریسم توسط شورای شهر با حضور بزرگان و مناطق هم‌جوار.

- ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری در توریسم.

- آموزش و اطلاع‌رسانی گردشگر و روستا در مورد اگروتوریسم، حفظ طبیعت و بافت برای ارتقای منطقه و جلوگیری از تخریب.

- تدوین قوانین ویژه برای گردشگری روستایی و به‌طور خاص اگروتوریسم و ضمانت‌های اجرایی آن.

- تدوین طرح و تخصیص صحیح بودجه به‌منظور گسترش زیرساخت‌ها.

- بهره‌گیری از تبلیغات و بازاریابی مؤثر در جهت توسعه گردشگری

حامی مالی

بنا به اظهار نظر نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

سهام نویسندگان در پژوهش

نویسندگان به‌طور مساوی در انجام این پژوهش مشارکت داشته‌اند.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

تقدیر و تشکر

این نوشتار از شهروندان محترم شهر هیر و از مسئولین محترم دست اندرکار در برگزاری جشنواره گیلان شهر هیر تشکر و قدردانی خود را اعلام می‌نماید.

منابع

- اسماعیلی‌زاده، حسن؛ تبریزی، نازنین؛ و رمضان زاده لسبویی، مهدی. (۱۳۹۸). سنجش رفتار مشارکتی جامعه محلی در توسعه گردشگری کشاورزی (مطالعه موردی شهر سی سخت). مطالعات ساختار و کارکرد شهری، سال ششم، شماره ۱، صص ۱۴۶-۱۲۷.
- ایمانی، بهرام؛ ناصری منش، علی؛ و مهدی، علی. (۱۳۹۶). بررسی و تحلیلی بر نقش و جایگاه آئین‌های بومی و سنتی در توسعه پایدار گردشگری روستایی مورد مطالعه: منطقه سوادکوه در استان مازندران. فصلنامه نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی. سال دهم، شماره دوم، صص ۸۷-۱۰۵.
- باقری، ابراهیم. (۱۳۹۸). طراحی مدل مدیریت گردشگری قومی در ایران. مجله برنامه ریزی و گردشگری دانشگاه مازندران. سال ۸. شماره ۲. صص ۲۳۳-۲۵۳.
- بذرافشان، مرتضی؛ و سامانی، سحر. (۱۳۹۸). عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری کشاورزی (مورد مطالعه: شهرستان جهرم). فصلنامه علمی مطالعات مدیریت گردشگری. سال چهاردهم، شماره ۴۷، صفحات ۲۲۰-۱۹۳.
- جمعه پور، محمود؛ و حیدری، زهرا. (۱۳۹۵). پیوند بین گردشگری و فعالیت‌های کشاورزی در راستای پایداری محیط با تاکید بر نگرش‌های جوامع محلی، مطالعه موردی: نواحی روستایی شهرستان تنکابن. فصلنامه علمی- پژوهشی *وبین‌المللی انجمن جغرافیای ایران*. سال چهارم، شماره ۴۹. صص ۴۰-۲۱.
- شعبانی، مهناز. (۱۳۹۵). گردشگری کشاورزی (اگروتوریسم). نشست تخصصی گردشگری کشاورزی (اگروتوریسم) سوم اردیبهشت. مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران.

تحلیل اثرات رویدادهای کشاورزی/جهانی و همکاران

- ضیایی، محمود؛ و ترابیان، پونه. (۱۳۸۹). سنجش سطح قابل قبول اثرات منفی اجتماعی گردشگران بر جوامع محلی در ایران مورد مطالعه سکونتگاههای روستایی حوضه ی تالاب پیریشان. فصلنامه جغرافیا، شماره ۲۷، صص ۲۵-۵۲.
- ضیاءآبادی، مریم؛ زارع مهرجردی، محمدرضا؛ جلائی، عبدالمجید؛ و مهرابی بشرآبادی، حسین. (۱۳۹۸). سنجش توان بالقوه پایداری گردشگری کشاورزی در شهرستان های منتخب استان کرمان. اقتصاد کشاورزی. جلد ۳۱. شماره ۱. صص ۸۵-۵۷.
- عزتی، مهسا؛ قلی پور، سیاوش؛ و مرادخانی، همایون. (۱۳۹۸). تولید اجتماعی فضای شهری؛ مورد مطالعه ، پارک نوبهار کرمانشاه. فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران. ۳(۱)، صص ۱۶۲-۱۳۱.
- علی الحسائی، مهران؛ فتاحی معصوم، آمنه سادات. (۱۳۹۸). راهبردهای تحقق اگروتوریسم با استفاده از مدل سوات در روستای گرمه. مجله مسکن و محیط روستا، شماره ۱۶۶. صص ۶۳-۷۸.
- ربیعی، کامران؛ شریعت منش، طاهره. (۱۳۹۹). پاتوق و تولید اجتماعی فضا: مطالعه پدیدارشناسانه زندگی روزمره در پاتوق های زنانه اصفهان؛ زن در توسعه و سیاست. دوره ۱۸، شماره ۲، صص ۲۶۳-۲۹۲.
- رضایی پندری، عباس؛ و یکه زارع، محسن. (۱۳۹۵). طراحی مدل ساختاری-تفسیری عوامل انتقال فناوری موفقیت-آمیز در راستای رسیدن به توسعه پایدار. فصلنامه پژوهشهای مدیریت در ایران. دوره ۲۰. شماره ۱. صص ۷۹-۶۱.
- رضوانی، محمدرضا؛ نجارزاده، محمد؛ ترابی، ذبیح اله. (۱۳۹۵). چالش‌ها و مباحث توسعه گردشگری کشاورزی مطالعه موردی: مناطق روستایی شاهرود. فصلنامه مطالعات مدیریت گردشگری. سال یازدهم. شماره ۳۶. صفحات ۸۴-۶۱.
- Burr, Steven. (2011). Agricultural Tourism & Rural Development, Utah State University is committed to providing an environment free from harassment and other forms of illegal discrimination based on race, color, religion, sex, national origin, age (40 and older), November, No. IORT/026.
- Evgrafova, L V; Ismailova, A Z; Kalinichev, VL.(2019). Agrotourism as a factor of sustainable rural development, Earth and Environmental Science 421 (2020) 022058.
- Kaswanto,A.(2015). Land Suitability for Agrotourism Through Agriculture, Tourism, Beautification and Amenity (ATBA) Method, *Procedia Environmental Sciences*, Volume 24, 2015, Pages 35-38.
- Liu,jun;chen,fan; Quansheng Ge.(2016). Climate Change and Fruit-Picking Tourism: Impact and Adaptation, *Advances in Meteorology* 2016(2):1-11 DOI:10.1155/2016/9783646.
- Michał Roman,Monika Roman(2020) and Piotr Prus 2 Innovations in Agritourism: Evidence from a Region in Poland, Sustainability.
- Ramona Ciolac. (2019). Tabita Adamov ,Tiberiu Iancu, Gabriela Popescu, Ramona Lile. Ciprian Rujescu and Diana Marin Agritourism;A Sustainable Development Factor for Improving the 'Health' of Rural Settlements. Case Study Apuseni Mountains Area Sustainability Accepted: 27 February 2019.
- Sznajder, M., Przezbórska, L., Scrimgeour, F.(2009). Agritourism., edited by Michał Sznajder, Lucyna Przezbórska and Frank Scrimgeour, Wallingford, CABI International, 2009, xv + 301 pp., £75.00, [euro]115.00 (hardback), ISBN-13-978-1-84593-482-8
- Veljkovic, Biljana; Brocic, Zoran. (2017). AGRITOURISM AND RURAL DEVELOPMEN, The Second International Scientific Conference, TOURISM IN FUNCTION OF DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA - Tourism product as a factor of competitiveness of the Serbian economy and experiences of other countries, Thematic Proceedings II. Vol 2, No 2 .